

COUMARIN

(C 038)

Kumarin

Koncentrace přípravku: 5,0% ve vazelině, molální koncentrace: 0,342

Synonyma

γ -Lakton kys. 3-(2-hydroxyfenyl)-2-propenové	Anhydrid kys. o-kumarové	1,2-Benzopyrone
3-(2-Hydroxyphenyl)-2-propenoic acid delta-lacton	2-Oxo-1,2-benzopyran	Tonka bean camphor
Lakton o-hydroxyskořicové kyseliny	5,6-Benzo- α -pyron	2H-Benzo(beta)pyran-2-one
O-Hydroxy-5,6-cinnamic acid delta-lactone	cis-O-Coumaric acid anhydride	2H-1-Benzopyran-2-one
O-Hydroxycinnamic acid lactone	O-Hydroxycinnamic lactone	O-Coumaric acid lactone

Vlastnosti

Vyrábí se synteticky z o-kresolu, popřípadě působením anhydridu kyseliny octové na salicylový aldehyd za přítomnosti octanu sodnatého. Kumarin jsou lesklé krystalky příjemné vůně připomínající tonkové boby, luční seno a vzdáleně vanilku. Je obsažen jako glykosid v některých rostlinách *Asperula odorata*-Mařinka vonná, *Melilotus officinalis*-*Komonice lékařská*, *Anthoxanthum odoratum* - Tomka vonná, *Dipterix odorata* - Tonga vonná, *Ruta graveolens* - Routa vonná, *Orchis purpurea* -Vstavač nachový aj. Používá se v parfumerii jako fixativum vůně a v potravinářství např. v aromatických alkoholických nápojích (Zubrowka). V roce 1997 bylo zakázáno jeho přidávání do cigaret. Snižuje srážlivost krve a proto se používá se jako deratizační jed pro hlodavce (například Rattex). Byla prokázána i jeho schopnost vyvolávat přecitlivělost na sluneční UV záření. Tzv. „mařinkové víno“ se připravuje macerací tomky vonné ve víně nebo přidáním krystalku kumarinu do láhve vína. Podle evidence (§ 28 zákona č. 356/2003 Sb.), o chemických látkách a chemických přípravcích bylo v roce 2001 vyrobeno v ČR 17,3 t (zdroj dat OER MŽP).

Chemické vlastnosti

CAS No : 91-64-5

Mol. hmotnost: 146,15 g/mol

EC: 202-086

FEMA: 2699

Vzorec: C₉H₆O₂

Rozpustnost: Rozpustný ve většině organických rozpouštědel a ve vodě.

Výskyt

Kumarin je velmi používanou aromatickou látkou. Je přítomen v mnoha rostlinách a přidává se jako vonná látka do mnoha výrobků. Je přítomen např.:

- v kosmetice (parfémy, mýdla, deodoranty, vody po holení aj.),
- v aromatických alkoholických nápojích (Zubrowka),
- v potravinářství,
- v antikoagulačních lécích (Warfarin),
- v různých výrobcích ke korekci zápachu,
- v přípravcích k hubení hlodavců (Rattex).

Poznámka

Při kontaktní přecitlivělosti na tuto látku je nutno z preventivních důvodů omezit používání parfémovaných výrobků (kosmetika, mycí prostředky aj.).